

Львівський університет бізнесу та права

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа	
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа	
Рік навчання	2	
Семестр	4	
Форма навчання	денна	денна
Кількість кредитів ЄКТС	5	
Мова викладання	українська	українська

к.е.н., проф. Руслан СКРИНЬКОВСЬКИЙ

uan_lviv@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Економіка підприємства» – надання знань з основних розділів прикладної економіки, з метою формування у студентів здатності самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати економічні розрахунки для аналізу ефективності здійснення господарської діяльності підприємства. При цьому поняття «підприємство» розглядається з економічної точки зору і застосовується в значенні «суб'єкт господарювання».

Завдання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» – вивчення функцій та цілей підприємства як первинної ланки народногосподарського комплексу держави, сучасних методів господарювання та процесів функціонування підприємств; аналіз ресурсів і факторів виробництва, методів оцінки ефективності їхнього використання; опанування вміннями для здатності аналізувати результати діяльності підприємства.

Структура навчальної дисципліни «Економіка підприємства» побудована за принципом виділення відносно самостійних, логічно взаємопов'язаних розділів, які представляють матеріал від загального уявлення про підприємство як елемент національної економіки до вивчення ресурсів підприємства, оцінки ефективності їх використання, формування витрат і результатів діяльності підприємства тощо.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюв ання
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання.	2/2	Знати сутність, мету і предмет навчальної дисципліни «Економіка підприємства»; види підприємств та їх характеристику, мета і завдання виробничої діяльності підприємства	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 2. Виробнича програма підприємства	2/2	Знати види виробничої програми підприємства, показники та шляхи підвищення рівня використання виробничої потужності	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 3. Виробнича потужність підприємства	2/2	Знати показники та шляхи підвищення рівня використання виробничої потужності	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 4. Основні засоби підприємства	4/4	Знати класифікацію основних засобів підприємства, вміти здійснювати облік та оцінку основних засобів, нараховувати амортизацію основних засобів	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 5. Оборотні засоби та оборотні фонди	4/4	Знати поняття, склад та структура оборотних засобів підприємства, порядок нормування оборотних засобів, показники ефективності використання оборотних засобів	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 6. Кадри та продуктивність праці	2/2	Знати показники, що характеризують склад та структуру кадрів підприємства, продуктивність праці	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 7. Оплата праці на підприємстві	4/4	Знати сутність поняття «заробітна плата», її значення та принципи організації, розуміти призначення тарифної системи оплати праці на підприємстві	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 8. Витрати та собівартість продукції	4/4	Знати поняття та класифікація витрат, собівартість продукції, класифікація витрат за їхньою динамікою	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 9. Ціни та ціноутворення на продукцію підприємства.	4/4	Знати поняття, функції та значення цін, види цін	Питання, виконання самостійної роботи	4
Тема 10. Дохід, прибуток та рентабельність	4/4	Знати економічну сутність доходу підприємства, сутність прибутку підприємства, його види, рентабельність на підприємстві	Питання, виконання самостійної роботи	4
Всього	32/32			
Всього балів за поточний контроль				40
Екзаменаційна оцінка				60
Всього				100

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Програмні компетентності вивчення дисципліни	загальні: ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК 04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою спеціальні (фахові): СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність. СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії. СК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. СК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (зкладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів. СК 09. Здатність здійснювати підбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів. СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу
Програмні результати навчання	РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та

	ресторанних послуг, а також суміжних наук. РН 04.Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. РН 15.Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо кінцевих термінів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, хвороба).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів (у т.ч. із використанням портативних електронних пристроїв) заборонені. Курсові роботи та реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАЇЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література	1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15. 2. Сударкіна С.П., Гавриш О.О. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2012. 102 с. 3. Сударкіна С.П. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2011. 290 с. 4. Економіка підприємства : магістерський курс : навч. посіб. / за ред. А. І. Яковлева, Л. С. Ларки. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 515 с. 5. Небава М.І., Адлер О.О., Лесько О.Й. Економіка та організація виробничої діяльності підприємства. Ч.1. Економіка підприємства : навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2011. 117 с.
Інформаційні ресурси	1. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: http://archive.nbuv.gov.ua. 2. Веб-сайт Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm. 3. Веб-сайт Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua. 4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:

	http://zakon1.rada.gov.ua 5. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15 (6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (7. Цивільний кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV із змінами та доповненнями. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15